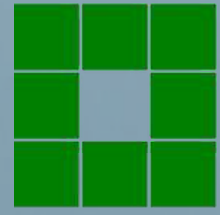

KIYI DOLGULARI

DENİZE ULAŞMAK İÇİN
DENİZDEN UZAKLAŞAN KENTLER

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
TRABZON ŞUBESİ

İÇERİK

- 1) KIYI VE DOLGU TANIMI
- 2) ULUSAL MEVZUATTA KIYI VE DOLGUNUN YERİ
- 3) MEKANSAL PLANLARDA VE BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANI PLANLARINDA KIYI KULLANIMI
- 4) DÜNYADAN VE TÜRKİYE'DEN DOLGU ÖRNEKLERİ
- 5) TRABZON İLİNDE KIYI VE DENİZ KULLANIMI
- 6) DOLGUYA KARŞI YARGI
- 7) KENT İÇİN DAHA İYİ BİR SEÇENEK OLABİLİR MİYDİ?
- 8) ARTIK NE YAPMALIYIZ?

KIYI VE DOLGU TANIMI

DOLGU NEDİR NE AMAÇLA YAPILMALIDIR?

DOLGU; Deniz, nehir, akarsu veya göl gibi su alanlarının; kaya, çakıl, kum gibi malzemeler kullanılarak doldurulması işlemi, sucul alanın kara ile bütünleştirilmesi ya da su alanı içinde yeni karasal kullanım alanları oluşturulması amacıyla yapılan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır.

Kıyı; Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alan

Kıyı çizgisi; Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgi

Kıyı Kenar çizgisi; Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturulduğu kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınır

-Kamu Yararı

-Gereklilik

-Kısıtlılık

-Ekolojik

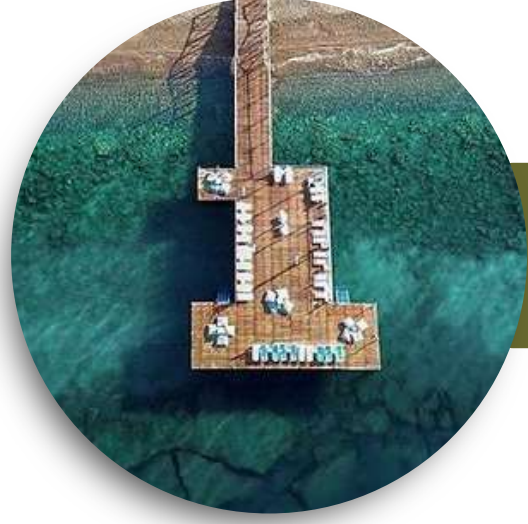
Dolgu ve kurutma işlemi, sadece kamu yararına gündeme gelebilen bir yapılanmadır. Kamu yararına bir gereklilik ve zorunluluk ortaya çıkmalıdır. Dolguda yer alacak kullanım için daha uygun bir seçenek bulunamamış olması gerekir.

DOLGU YAPILAMAYACAK ALANLAR

- ▶ İçme ve kullanma suyu kaynakları
- ▶ Sulak alan olarak koruma altına alınan yerler

KIYI ALANLARINDA DOLGU TÜRLERİ

► İSKELE

► DALYAN

► LİMAN

► MENFEZ

► KAYIKHANE

► FENER

► DALGAKIRAN

► İSTİNAT DUVARI

► RIHTIM

► KÖPRÜ

ULUSAL MEVZUATTA KIYI VE DOLGUNUN YERİ

- ▶ Anayasa'nın 43. maddesi
- ▶ 3621 sayılı Kıyı Kanunu
- ▶ Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik
- ▶ Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ

Anayasa'nın 43. Maddesi;

- ▶ Kıyılar herkesin eşit ve serbest kullanımına açık olan ve kamu yararına kullanılması zorunlu olan bir alandır.

Kıyı Kanunu'nun 7.maddesinde

- ▶ Kamu yararının gerektirdiği hallerde, uygulama imar planı kararı ile deniz, göl ve akarsularla ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma ve kurutma suretiyle arazi elde edilebilir.

		KANUN İLE GETİRİLEN KULLANIMLAR (Madde 6-7)	YÖNETMELİK İLE GETİRİLEN KULLANIMLAR (Madde 13-14)
Temel Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarih	1990	-İskele, liman, barınak, yaşama yeri, rıhtım, dalgakıran, köprü,menfez, istinat duvarı, fener, çekek yeri, kayıkane, tuzla, dalyan, tasfiye ve pompaj istasyonları, kıyının korunmasına yönelik altyapı tesisleri -Tersane,gemi söküm yeri, su ürünleri üretim ve yetiştirme tesisleri -Yol, açık otopark, park, yeşil alan, çocuk bahçesi gibi teknik ve sosyal altyapı tesisleri	-İskele, liman, barınak, yaşama yeri, rıhtım, dalgakıran, köprü,menfez, istinat duvarı, fener, çekek yeri, kayıkane, tuzla, dalyan, tasfiye ve pompaj istasyonları, kıyının korunmasına yönelik altyapı tesisleri -Tersane,gemi söküm yeri, su ürünleri üretim ve yetiştirme tesisleri -Sabit olmayan duş, gölgelik, soyunma kabini, 6 m2 büfe, seyyar tuvalet ve ahşap iskele -Sosyal ve teknik altyapı
Eklenen Değiştirilen Düzeltilen Kullanımlar	1992		-Yönetmeliğin 13.maddesindeki kullanımların tamamlayıcısı olan zorunlu alt ve üst yapılar -Hangar, atölye, kontrol kulesi
	1994		-6 m2 büfelerin aralarında 150 metre mesafe bırakılması -Kamu yararlı arıtma tesisi -Kara, deniz, hava ulaşımına yönelik altyapı tesisleri -Park, çocuk bahçesi, açık spor alanları -Fuar, piknik ve eğlence alanları
	2005	-Kruvaziyer ve yat limanları ile konaklama, yönetim, destek, teknik birimleri	
	2008	-Uluslararası spor faaliyetlerinin düzenlenebileceği spor tesisleri, zorunlu altyapı ve konaklama tesisleri	
	2014		-İbadet yeri
	2016	-Sahil güvenlik komutanlığına bağlı gemi/bot karakolları ve destek birimleri	
	2017	-Trabzon, Rize ve Zonguldak illerinde sağlık tesisleri ile endüstri bölgeleri	
	2018	-Enerji iletim hatları -Yenilenebilir enerji üretim santralleri (deniz, baraj, suni ve doğal göllerde)	-Trabzon, Rize ve Zonguldak illerinde sağlık tesisleri ile endüstri bölgeleri
	2020	-Millet bahçeleri	-Dölfen, şamandıra, rıhtım -Tekne imal yeri, denize iniş rampaları -Yat limanı, kruvaziyer liman, balıkçı barınağı ve çekek yeri -Sahil güvenlik komutanlığına bağlı gemi/bot karakolları ve destek birimleri -Rekreatif amaçlı iskele, tonoz sistemleri -Enerji iletim hatları, dağıtım hatları, boru hatları -Millet bahçeleri

MEKANSAL PLANLARDA VE BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANI PLANLARINDA KIYI KULLANIMI

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Denizel Alanlarla İlgili Hedefler

- > Ekolojik sürdürülebilirlik için denizin ekolojik dengesini tehdit eden kullanımları kısıtlamak
- > Kıyı alanlarında koruma-kullanma dengesini oluşturmak

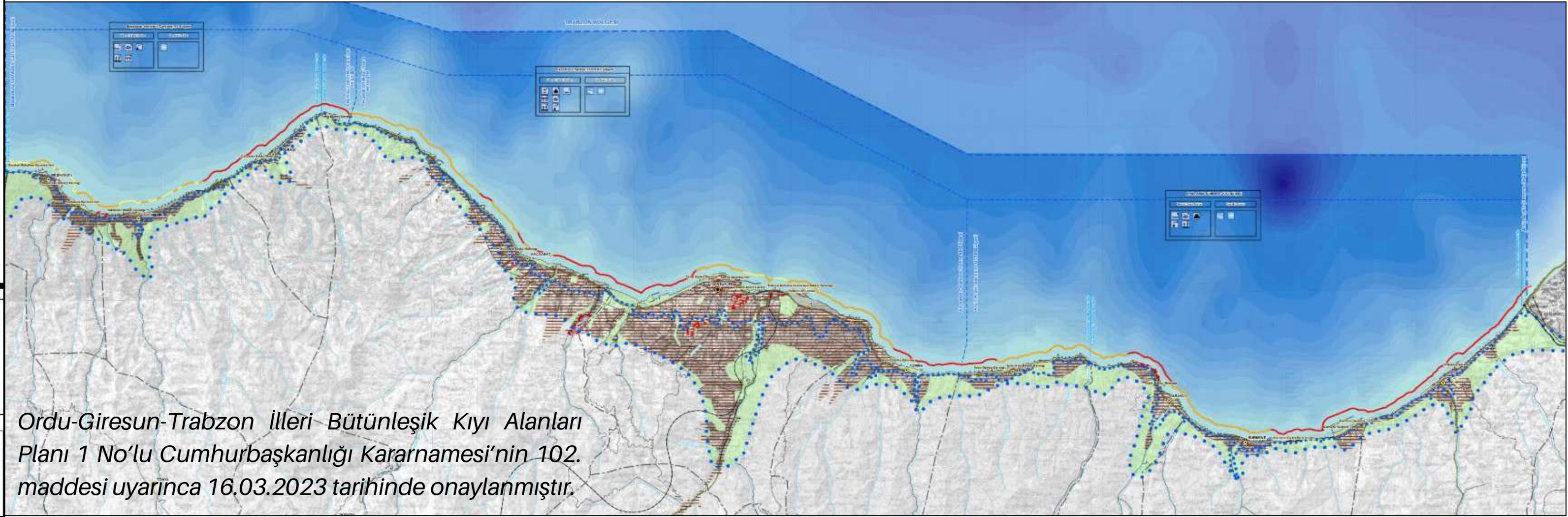
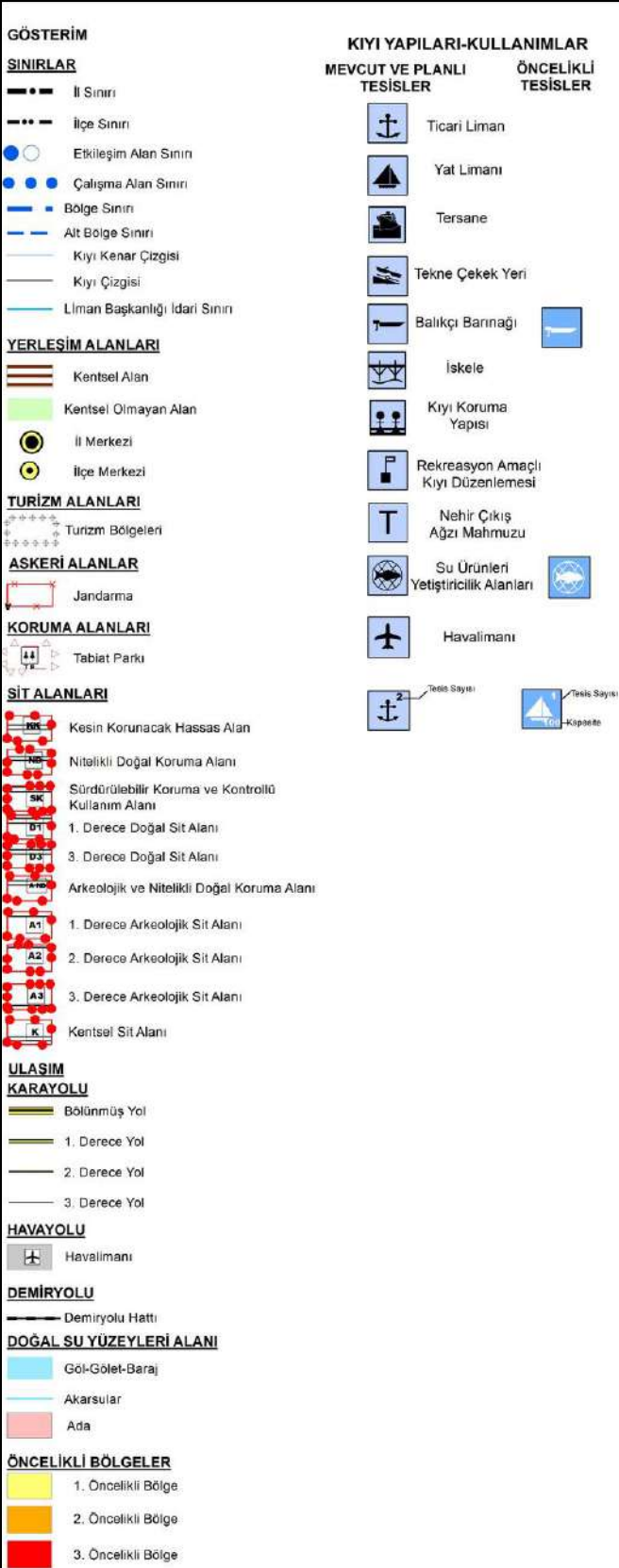
Trabzon doğusunda Of-Arsin-Yeşilyalı arası ile Akçaabat-Yıldızlı-Vakfıkebir-Yalıköy arası kıyı bölümü;

-Kıyı şeridi boyunca ekolojik açıdan nitelikli ve görelî olarak korunmuş alanların "Özel Kıyı Koruma Alanları" olarak korunması kararı alınmıştır.

ORDU-GİRESUN-TRABZON İLLERİ BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI

Bütünleşik Kıyı Alanları Planına göre;

Kıyı alanlarında; “Doğal haliyle korunacak kıyı alanları” ile “biyolojik ve doğal çeşitliliğin muhafazası” hedeflerine aykırılık içeren kullanımlar yapılamaz

Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları
Planı 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102.
maddesi uyarınca 16.03.2023 tarihinde onaylanmıştır.

DÜNYADAN VE TÜRKİYE'DEN DOLGU ÖRNEKLERİ

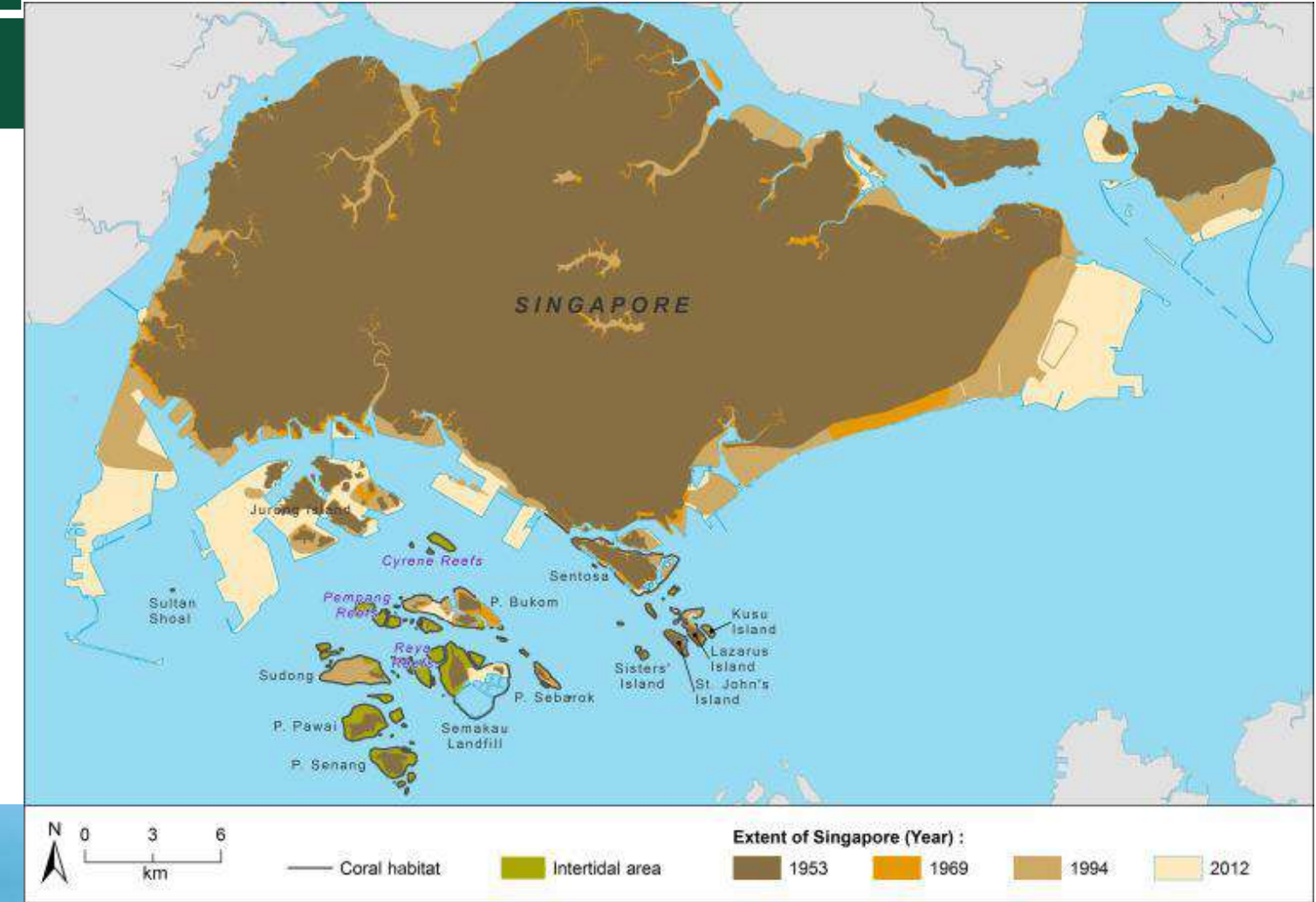
4

> SİNGAPUR

> JAPONYA

> DUBAİ

> ÇİN

17 April, 2015

5 June, 2015

Subi Reef, South China Sea

▶ İSTANBUL HAVALİMANI

▶ RİZE - ARTVİN HAVALİMANI

▶ ORDU - GİRESUN HAVALİMANI

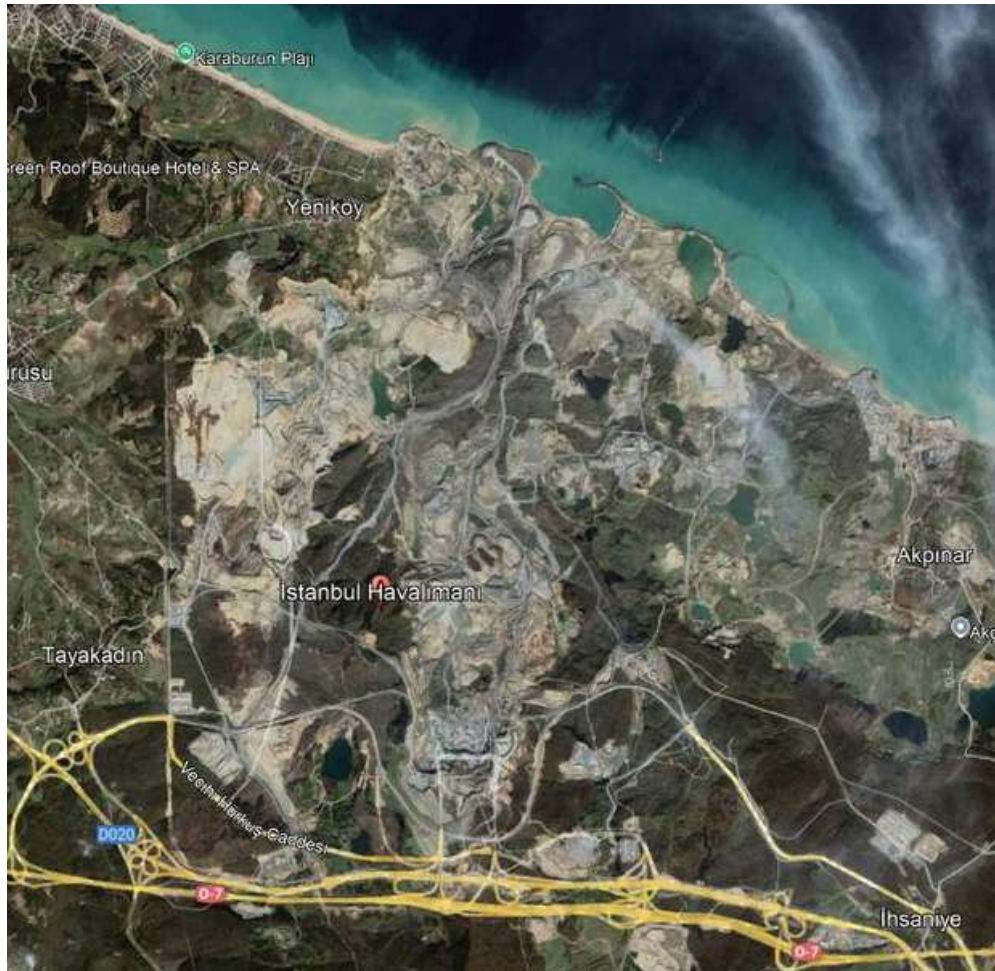
▶ SAMSUN GOLF SAHASI

TÜRKİYE'DEN DOLGU ÖRNEKLERİ

İSTANBUL HAVALİMANI

- > **KONUM:** ARNAVUTKÖY / İSTANBUL
- > **YAPIM YILI:** 2014 - 2018
- > **DOLGU ALANI:** 76,5 milyon m2

2015

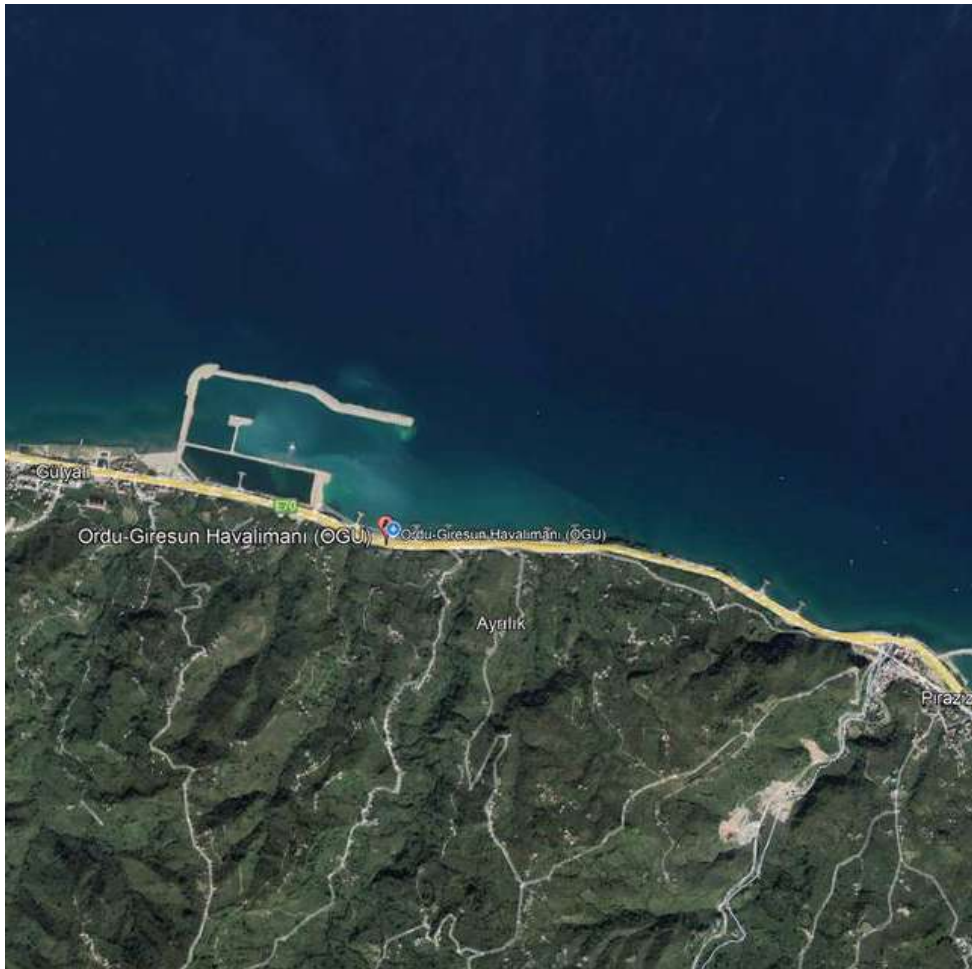
2025

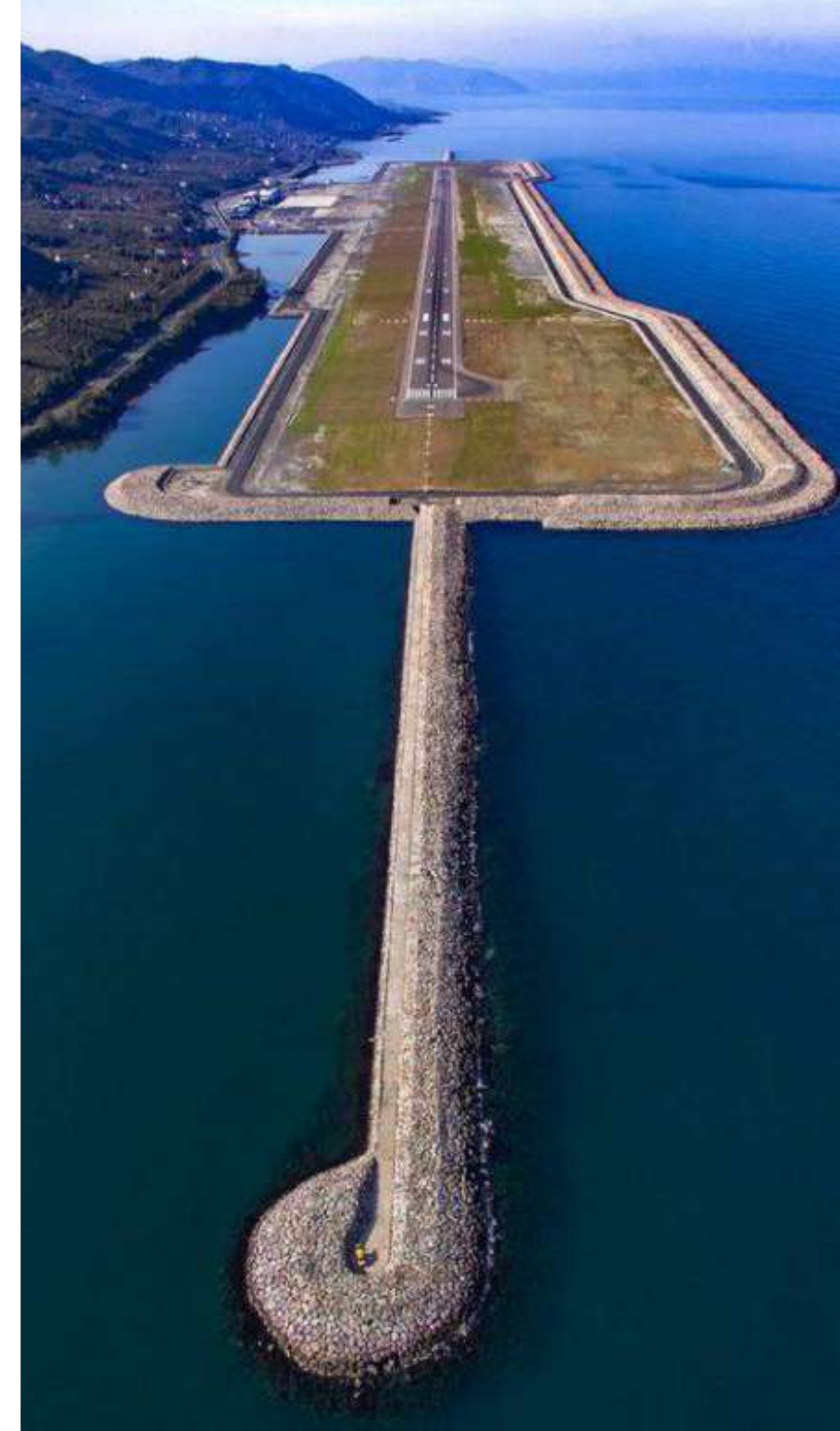
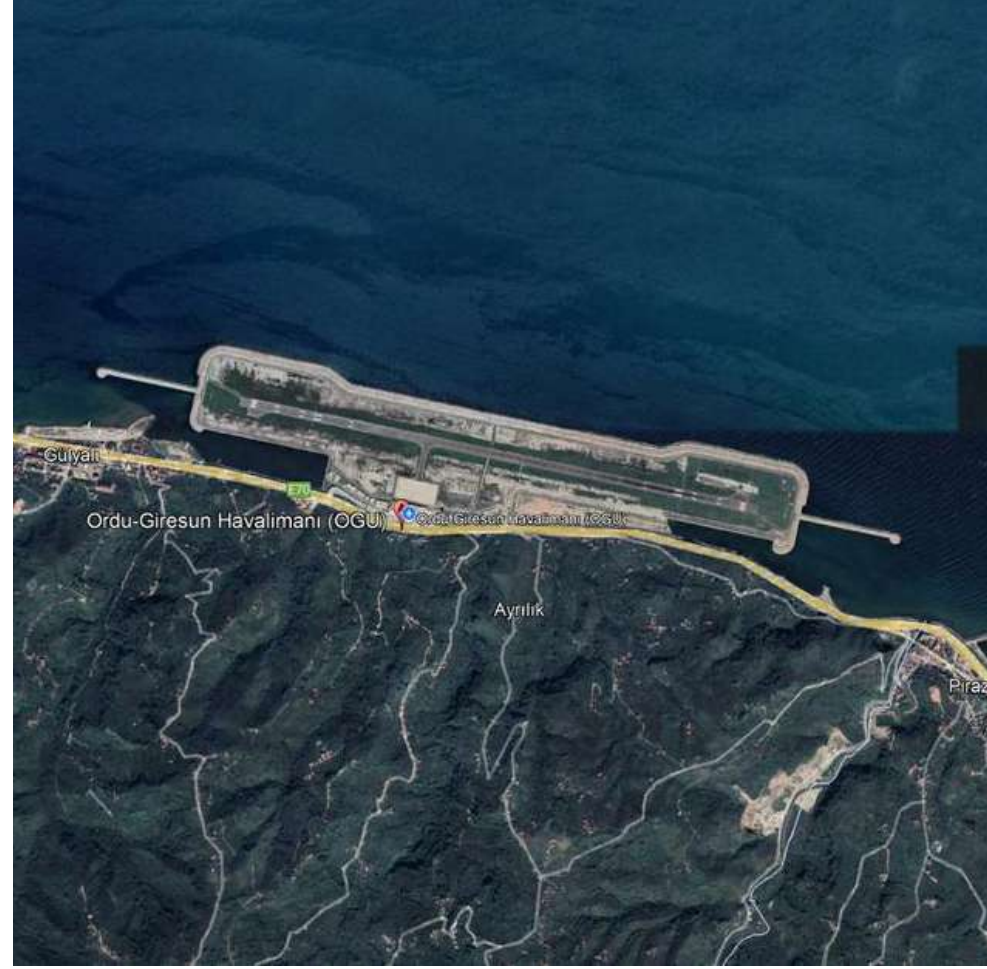
ORDU - GİRESUN HAVALİMANI

- > **KONUM:** GÜLYALI/ORDU - PİRAZİZ/GİRESUN
- > **YAPIM YILI:** 2011 - 2015
- > **DOLGU ALANI:** 2,3 milyon m2

2012

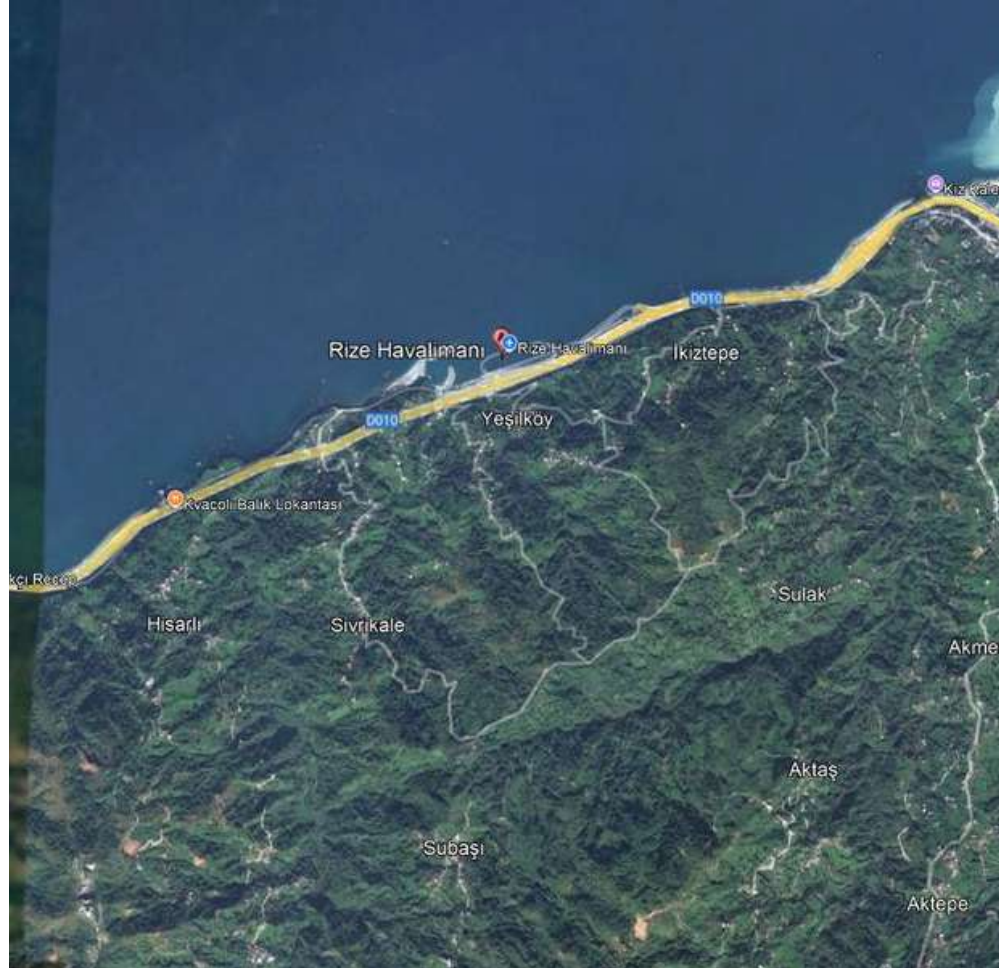
2025

RİZE - ARTVİN HAVALİMANI

- > **KONUM:** PAZAR/RİZE
- > **YAPIM YILI:** 2017 - 2022
- > **DOLGU ALANI:** 3 milyon m2

2019

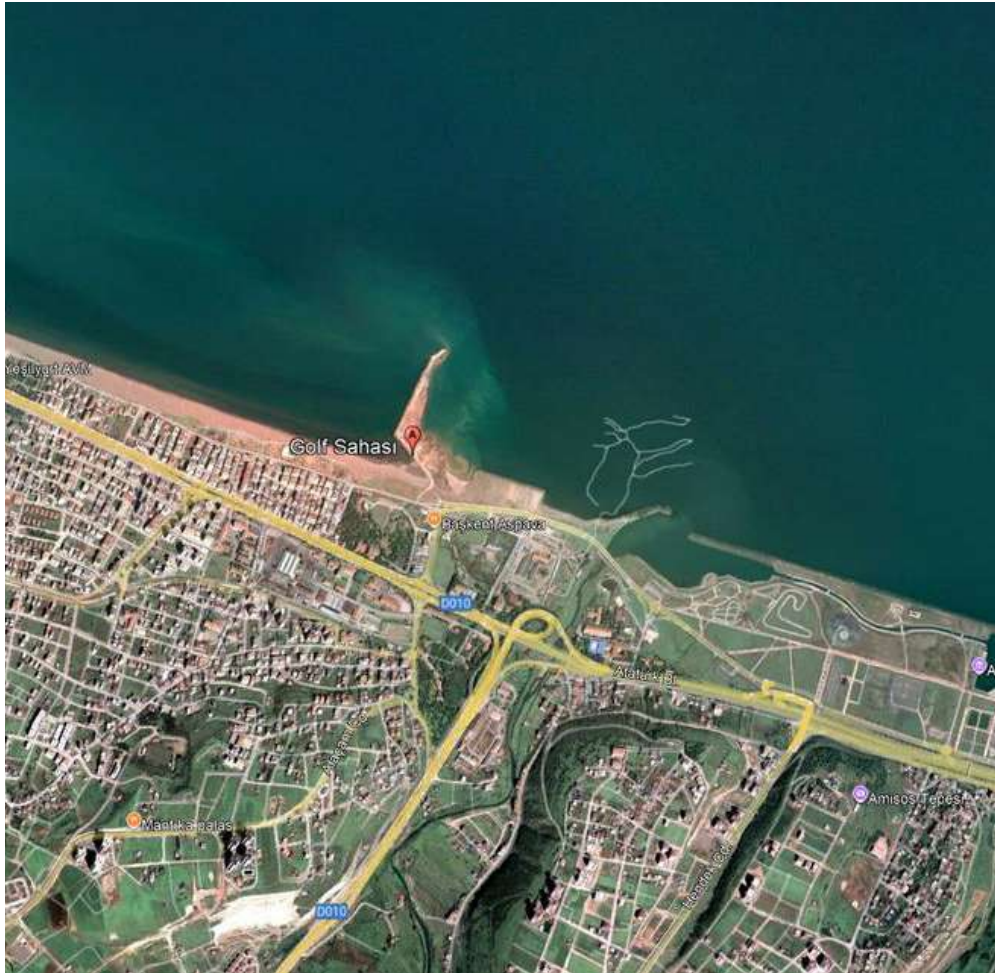
2025

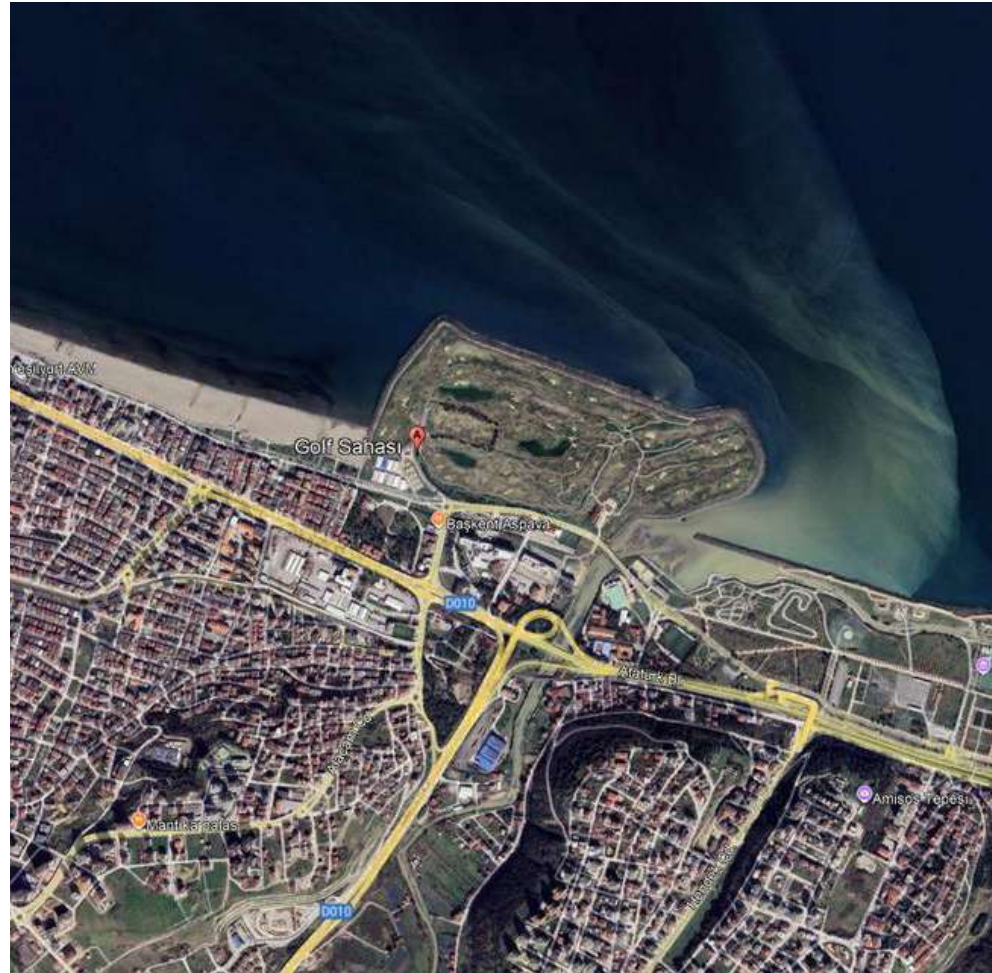
SAMSUN GOLF SAHASI

- > KONUM: ATAKUM / SAMSUN
- > YAPIM YILI: 2016
- > DOLGU ALANI: 500 bin m2

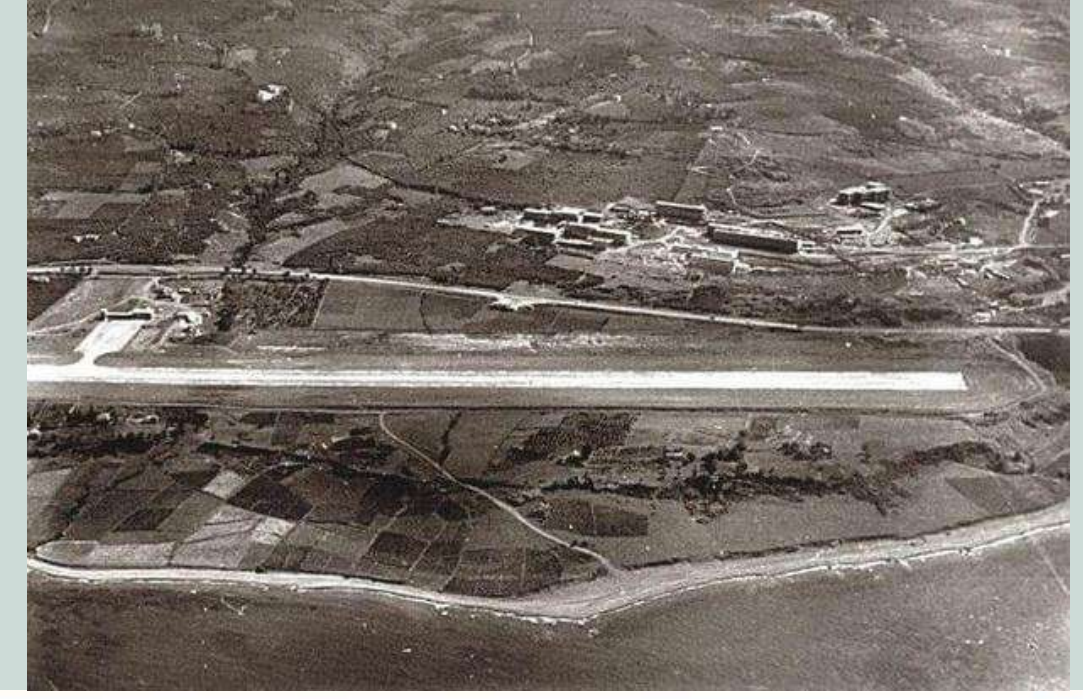
2009

2025

TRABZON HAVALİMANI

TRABZON İLİNDE KIYI VE DENİZ KULLANIMI

- > KARADENİZ SAHİL YOLUNUN ETKİSİ
- > ULUSLARARASI SPOR MÜSABAKALARINA YÖNELİK TESİSLER
- > SAĞLIK TESİSLERİ KAPSAMINDA TRABZON ŞEHİR HASTANESİ
- > YEŞİL ALAN-REKREAKTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR
- > ENDÜSTRİ BÖLGESİ KULLANIMINA YÖNELİK DOLGU KARARI
- > FAALİYETLERİNİN ÖZELLİKLERİ GEREĞİ DOLGUDA-KIYIDA YAPILAN KULLANIMLAR

KARADENİZ SAHİL YOLUNUN ETKİSİ

Karayolu ulaşımının ağırlıklı olduğu bir kentte başka ulaşım sistemleri ve seçenekleri yaratılmamıştır. Karasal ulaşımın sağlanacağı bir güzergah ve ulaşım sistemi için ekonomik sebepler ve maliyetler gerekçesiyle dolgu yapılarak denizel alan üzerinde sahil yolu inşa edilmiştir.

1985

2025

Sürekli hacmi artırılmış sahil yolları kırsal alanın boşalmasına ve Trabzon kentinde planlama düzeyinde baş edilemeyecek dengesiz yığılmalara sebep olmakla birlikte kıyı ve denizel alanların farklı amaçla kullanılmasına da öncülük etmiştir. Karadeniz sahil yolu geçkisi sonucunda **kıyı ve deniz ile ilişkisi mekânsal, kültürel ve toplumsal olarak koparılan bir Trabzon** karşımıza çıkmıştır.

ULUSLARARASI SPOR MÜSABAKALARINA YÖNELİK TESİSLER

ORTAHİSAR-BEŞİRLİ

2010

2025

Ortahisar ilçesi (eski il merkezi) beşirli mahallesinde biri 4,500 kişilik ana kort olmak üzere; 3'ü kapalı 12'si açık toplam 16 kort olarak yapılmıştır. Bu tesisler için dolgu yapılmamış ancak Karadeniz sahil yolu geçişi için daha önce yapılmış olan dolgu alanında işlevsel değişiklik yapılmıştır.

ULUSLARARASI SPOR MÜSABAKALARINA YÖNELİK TESİSLER

YOMRA - SPOR ALANI

2009

2025

Yomra ilçesinde 2500 kişi kapasiteli jimnastik salonu, dolgu alanı üzerinde inşa edilmiştir.

ULUSLARARASI SPOR MÜSABAKALARINA YÖNELİK TESİSLER

OF- SPOR+YEŞİL ALAN

2009

2025

Of ilçesinde yapılan futbol stadyumu da dolgu alanı üzerinde inşa edilmiştir.

ULUSLARARASI SPOR MÜSABAKALARINA YÖNELİK TESİSLER

ORTAHİSAR-AKYAZI STADI

2002

2012

2017

2025

Spor kenti ve futbol kültürü olan Trabzonda kent merkezinde bulunan Hüseyin Avni Aker Stadyumu yerine Akyazı bölgesinde dolgu alanında yeni bir stadyum inşa edilmiştir. Öncesinde kruvaziyer liman olarak kullanılması amacıyla doldurulan denizel alanda daha sonra futbol stadyumu yapılmıştır.

SAĞLIK TESİSLERİ KAPSAMINDA TRABZON ŞEHİR HASTANESİ

ORTAHİSAR - TRABZON ŞEHİR HASTANESİ

2022

2025

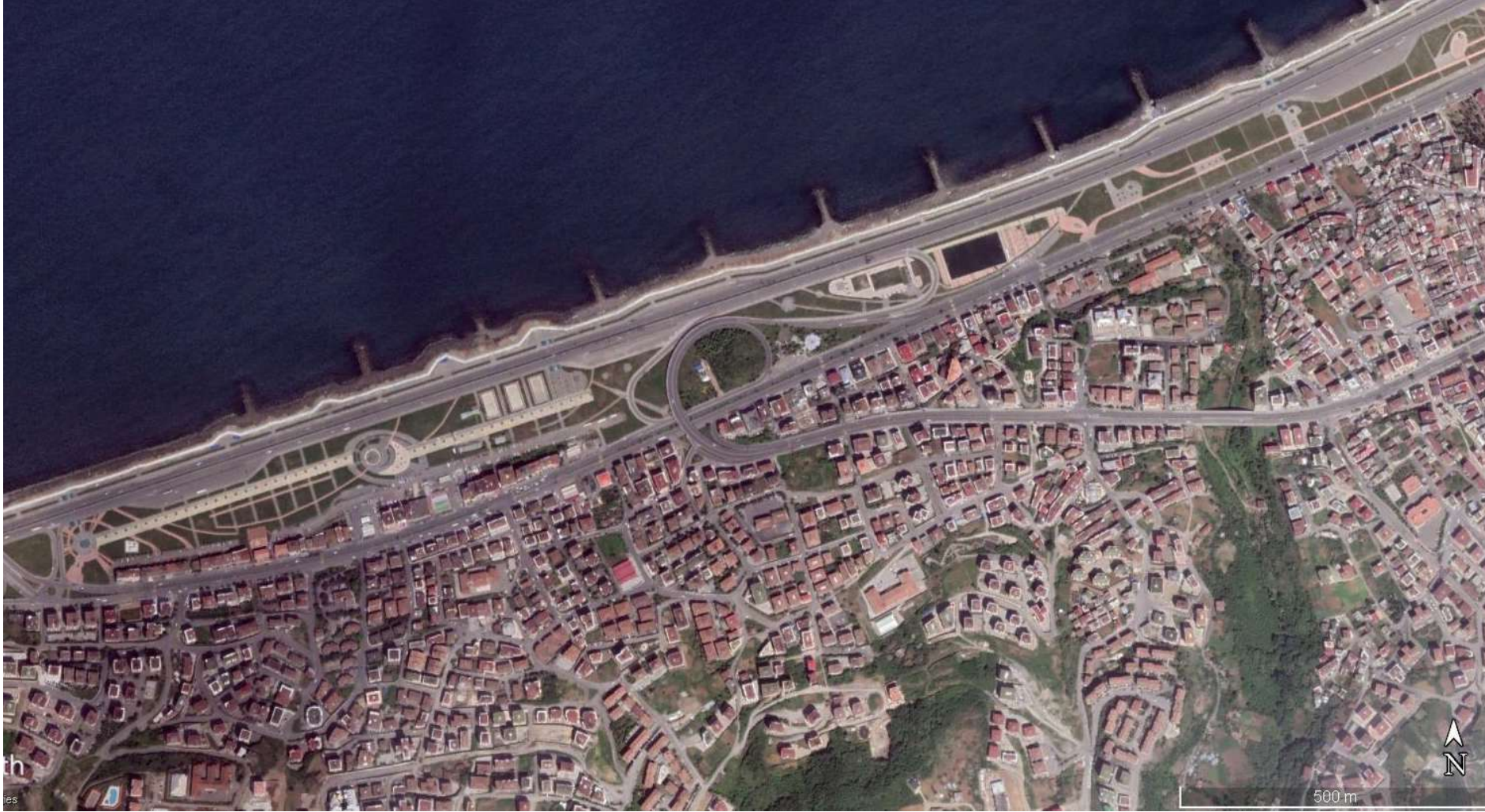

Trabzon merkezinde Akyazı bölgesinde stadyum yapımı amacıyla dolgu yapılan alanda 2020 yılında şehir hastanesi yapımına başlanmıştır. Yeni bir dolgu yapılmamış olmasına rağmen yapılan dolgunun amacından farklı olarak alanda işlevsel kullanım değiştirilmiştir.

YEŞİL ALAN-REKREACTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

ORTAHİSAR-GÜLCEMAL (UZUNKUM)

2009

2010

Ortahisar ilçesi Beşirli-Ayasofya mevkii arasında yapılan ve halen devam etmekte olan Gülcemal (Uzunkum Yaşam Alanı) dolgu alanı, denizel alanda yapılan büyük ölçekli ve kamuoyunda olumsuzlukları ile konuşulan bir düzenlemedir.

YEŞİL ALAN-REKREAKTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

AKÇAABAT

YEŞİL ALAN-REKREACTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

ÇARŞIBAŞI

2009

2025

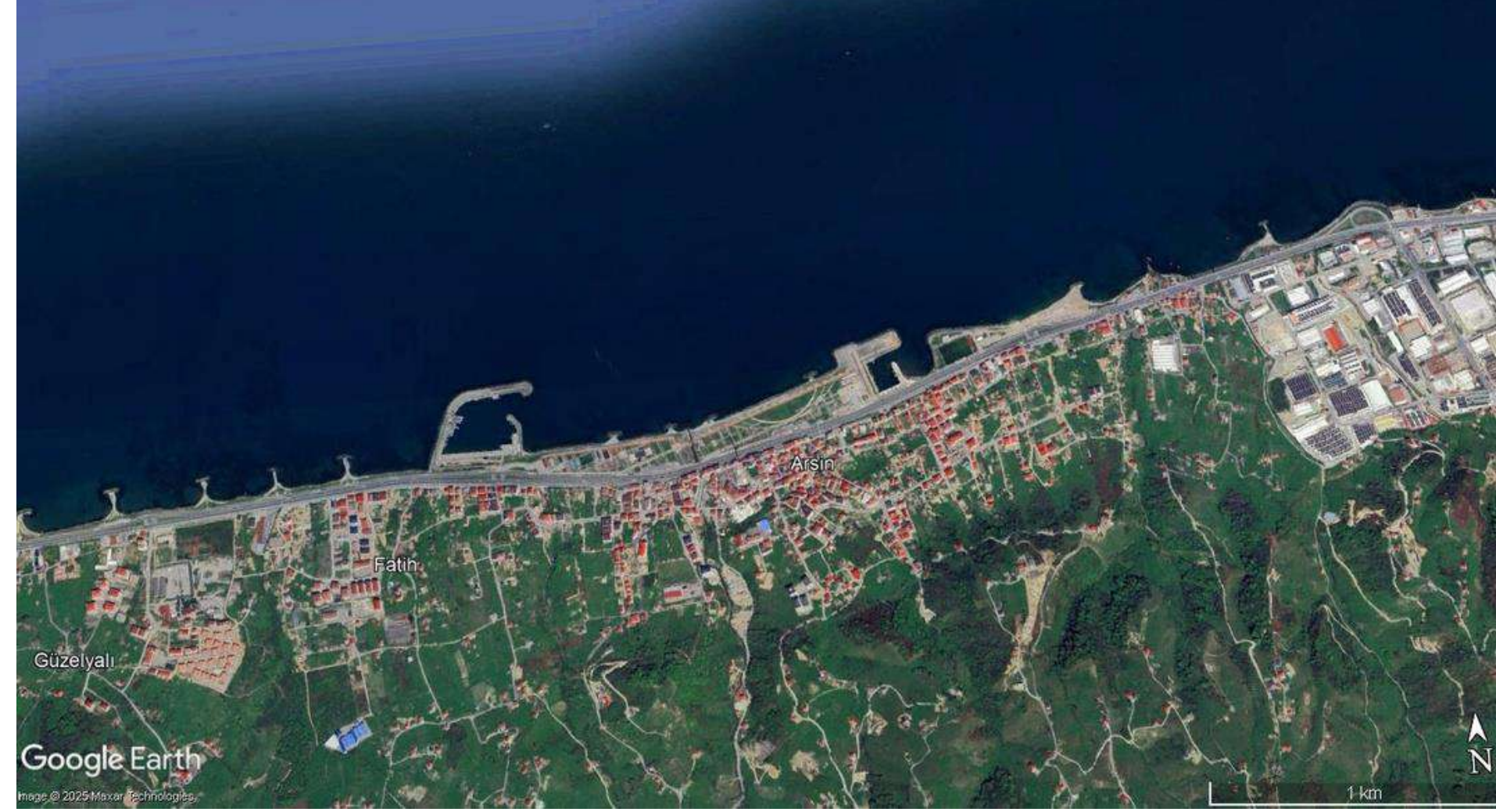
YEŞİL ALAN-REKREAKTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

ARSİN

2012

2025

YEŞİL ALAN-REKREAKTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

VAKFIKEBİR

2002

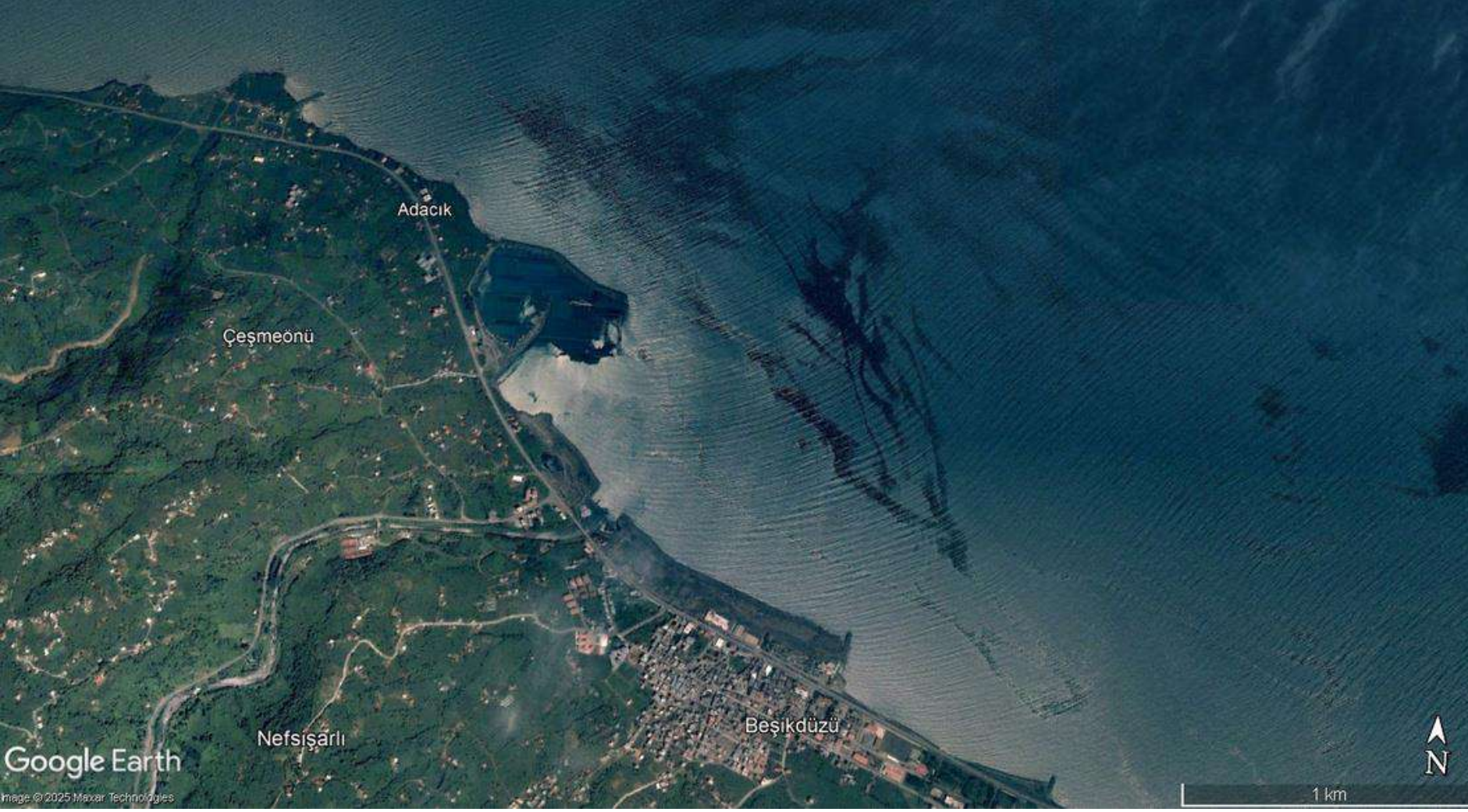
2025

YEŞİL ALAN-REKREAKTİF ALAN-PARK ALANI KULLANIMINA YÖNELİK YAPILAN DOLGULAR

BEŞİKDÜZÜ

2002

2025

ENDÜSTRİ BÖLGESİ KULLANIMINA YÖNELİK DOLGU KARARI

ARSİN - YEŞİLYALI

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Pafta No:G-43

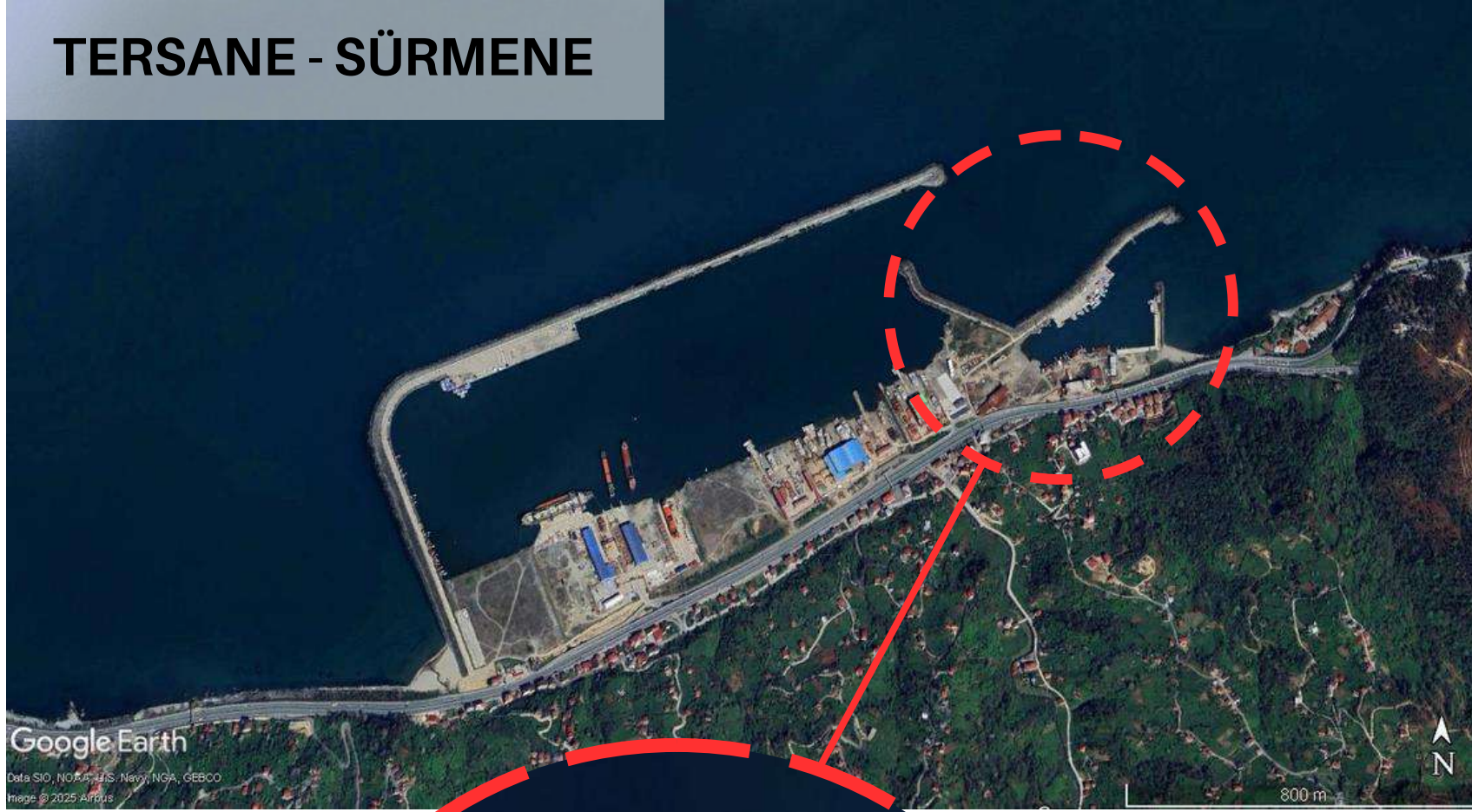

kaynak: <https://mpgm.csb.gov.tr>

Arsin ilçesinde organize sanayi bölgesinin kuzey yönünde yaklaşık denizel alanda kıyı boyunca 3,5 km uzunluğunda 300x500 m ebatlarında ve yaklaşık 30.000.000 m3 dolgu yapılarak oluşturulacak bir endüstri bölgesi kararı düzenlenmiştir. Bahse konu Arsin-Yeşilyalı mevkindeki denizel alanın endüstri bölgesi olarak belirlenmesine dair Cumhurbaşkanlığı kararı ile alana yönelik **1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları Odamız tarafından iptal edilmesi amacıyla yargıya taşınmıştır.**

FAALİYETLERİNİN ÖZELLİKLERİ GEREĞİ DOLGUDA-KIYIDA YAPILAN KULLANIMLAR

TERSANE - SÜRMENE

YAT LİMANI - ORTAHİSAR

BALIKÇI BARINAĞI - YOMRA

TRABZON BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLAN TASLAĞI

GÖSTERİM

SINIRLAR

BELEDİYE SINIRLARI

KIYILAR

KIYI KENAR ÇİZGİSİ

AKARSULAR

MEVCUT DOLGU VE DENİZ YAPILARI

REKREASYON ALANLARI

LİMAN

BALIKCI BARINAĞI

TEKNE İMAL VE ÇEKİK YERİ

KIYI KORUMA YAPILARI

MEVCUT VE PLANLI DOLGU VE DENİZ YAPILARI

DOLGU ALANLARI

LİMANLAR

REKREATİF AMAÇLI İSKELE

BALIKCI BARINAKLARI

GEMİ BAKIM VE ONARIM TESİSLERİ

KIYI KORUMA YAPILARI

AFET TEHLİKELİ ALANLAR

AFT RİSKLİ ALAN

ÇÖ TİHLİKİSİ OLAN ALAN

DEPREM TEHLİKESİ OLAN ALAN

JEOLOJİK SAKİNCALI ALAN

SEL TAŞKIN TEHLİKESİ OLAN ALAN

KORUMA ALANLARI

ARKEOLOJİK SİT ALANLARI

DOĞAL SİT ALANLARI

KENTSEL SİT ALANLARI

MİLLİ PARKLAR

TABİAT PARK ALANI

TABİAT KORUMA ALANI

JEOLOJİK NİTELİĞİ KORUNACAK ALAN

KIYI ARKASI KULLANIMLARI

KENTSEL YERLEŞİM ALANLARI

SOSYAL TESİS, EĞİTİM, SPOR VE REKREASYON ALANLARI

KAMU HİZMET ALANLARI

MERKEZİ İŞ ALANLARI

TURİZM ALANLARI

SANAYİ VE DEPOLAMA ALANLARI

ASKERİ ALANLAR

TARIM ALANLARI

AĞAÇLIK VE ORMAN ALANLARI

1.BÖLGE:

MEVCUT DURUM VE GELİŞME EĞİLİMLERİ

*Yerleşmeler

Trabzon Büyükşehir Belediyesine bağlı Beşikdüzü, Vakıfkebir ve Çarşıbaşı ilçelerinin kıyı kesimi

*Kıyı ve Kıyı Arkası Kullanımlar

Konut Alanları, Turizm Alanı, Rekreasyon ve Park Alanları, Balıkçı Barınakları ve Kıyı Koruma Yapıları, Liman, Spor Alanları, Ticaret Alanları, Eğitim Alanları, Kamusal Hizmet Alanları, Askeri Alan, Sanayi Alanı, Sağlık Alanları,

*Gelişme Eğilimleri

Rekreasyon, Balıkçılık, Deniz Turizmi

KIYI VE KIYI ARKASI PLANLAMA STRATEJİLERİ

1-A:

Balıkçılık faaliyetleri desteklenmektedir. Mevcut dolgu alanları büyütülmeden rekreatif amaç kullanabilir.

Doğal yapı ve kaynak değerlerinin korunması esastır.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Kıyılar planı olarak kullanılması için gerekli düzenlemelerin ve altyapının yapılması

Gelişmekte olan deniz araçlarına hizmet vermek amacıyla, mevcut iskelelerde kapasite artımı ve büyük gemilerin yanaşmasına yönelik iskele ve şamandıra gibi deniz yapıları yapılabilir.

Turizm alan ve merkezlerinde kıyı kullanımlarının envanterinin çıkarılması, plan durumlarının belirlenmesi ve denetiminin sağlanması.

Sahil yolu inşaatı sebebiyle doğal yapıyı bozularak ekosistemi olumsuz etkilenen kıyı yapılarının doğal onarımının gerçekleştirilmesi.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

1-B:

Balıkçı barınakları ve yat limanı yapılabilir. Mevcut dolgu alanları büyütülmeden rekreatif amaç kullanabilir.

Doğal yapı ve kaynak değerlerinin korunması esastır.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Mevcut limanda liman fonksiyonlarının geliştirilmesine yönelik yeni yatırım ve teşvik yapılabilir.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

2.BÖLGE:

MEVCUT DURUM VE GELİŞME EĞİLİMLERİ

*Yerleşmeler

Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Yumru İlçesi ve Ortahisar ilçesine bağlı Akçaabat ilçesinin kıyı kesimi

*Kıyı ve Kıyı Arkası Kullanımlar

Konut Alanları, Turizm Alanları, Rekreasyon ve Park Alanları, Balıkçı Barınakları ve Kıyı Koruma Yapıları, Spor Alanları, Ticaret Alanları, Eğitim Alanları, Kamusal Hizmet Alanları, Askeri Alan, Sanayi Alanı, Sağlık Alanları,

*Gelişme Eğilimleri

Konaklama ve Rekreasyon, Balıkçılık, Deniz Turizmi, Merkezi İş Alanları, Kentsel Hizmetler ve Yerleşim Alanları,

KIYI VE KIYI ARKASI PLANLAMA STRATEJİLERİ

2-A:

Doğal yapı ve kaynak değerlerinin korunması esastır.

İmar planlarında kısmi yapılaşmaya göre belirlenmiş sahil seriminde, özel mülkiyetteki parsellerin kamuya geçecek biçimde imar uygulaması ve kamulaştırma yöntemlerinin uygulanması, sahil serimindeki yapıların kaldırılması, sahil serimi ve kıyı düzenlemesinin tamamlanması önerilmektedir.

Kıyılar planı olarak kullanılması için gerekli düzenlemelerin ve altyapının yapılması

Turizm alan ve merkezlerinde kıyı kullanımlarının envanterinin çıkarılması, plan durumlarının belirlenmesi ve denetiminin sağlanması.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

2-B:

Karayolunun kıyı tarafında, turizm, günübirlik, rekreasyon, sosyal tesis, su sporları gibi toplumun yararlanmasına açık yapı ve tesislerin planla özendirilmesi, imar uygulaması ve kamulaştırma yolu ile aktif yeşil alan yaratılması önerilmektedir.

Karayolunun kara tarafında, merkezi iş alanları ve kentsel hizmetlerin geliştirilmesi önerilmektedir.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Sahil yolu inşaatı sebebiyle doğal yapıyı bozularak ekosistemi olumsuz etkilenen kıyı yapılarının doğal onarımının gerçekleştirilmesi.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

3.BÖLGE:

MEVCUT DURUM VE GELİŞME EĞİLİMLERİ

*Yerleşmeler

Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Yumru İlçesi ve Ortahisar ilçesine bağlı Akçaabat ilçesinin kıyı kesimi

*Kıyı ve Kıyı Arkası Kullanımlar

Konut Alanları, Ticaret Alanları, Kamusal Hizmet Alanları, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanları, Turizm Alanları, Eğitim Alanları, Sağlık Alanları, Rekreasyon ve Park Alanları, Sanayi Alanı, Balıkçı Barınakları ve Kıyı Koruma Yapıları, Liman, Havalimanı,

*Gelişme Eğilimleri

Merkezi İş Alanları, Konaklama ve Rekreasyon, Kentsel Hizmetler ve Yerleşim Alanları, Balıkçılık, Yat Turizmi

KIYI VE KIYI ARKASI PLANLAMA STRATEJİLERİ

3-A:

Karayolunun kıyı tarafında, turizm, günübirlik, rekreasyon, sosyal tesis, su sporları gibi toplumun yararlanmasına açık yapı ve tesislerin planla özendirilmesi, imar uygulaması ve kamulaştırma yolu ile aktif yeşil alan yaratılması önerilmektedir.

Karayolunun kara tarafında, merkezi iş alanları ve kentsel hizmetlerin geliştirilmesi önerilmektedir.

Kıyılar planı olarak kullanılması için gerekli düzenlemelerin ve altyapının yapılması

Turizm alan ve merkezlerinde kıyı kullanımlarının envanterinin çıkarılması, plan durumlarının belirlenmesi ve denetiminin sağlanması.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

3-B:

Karayolunun kıyı tarafında, turizm, günübirlik, rekreasyon, sosyal tesis, su sporları gibi toplumun yararlanmasına açık yapı ve tesislerin planla özendirilmesi, imar uygulaması ve kamulaştırma yolu ile aktif yeşil alan yaratılması önerilmektedir.

Kıyılar planı olarak kullanılması için gerekli düzenlemelerin ve altyapının yapılması

Gelişmekte olan deniz araçlarına hizmet vermek amacıyla, mevcut iskelelerde kapasite artımı ve büyük gemilerin yanaşmasına yönelik iskele ve şamandıra gibi deniz yapıları yapılabilir.

Doğal yapı ve kaynak değerlerinin korunması esastır.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Sahil yolu inşaatı sebebiyle doğal yapıyı bozularak ekosistemi olumsuz etkilenen kıyı yapılarının doğal onarımının gerçekleştirilmesi.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

3-C:

Karayolunun kara tarafında, merkezi iş alanları ve kentsel hizmetlerin geliştirilmesi önerilmektedir.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

4.BÖLGE:

MEVCUT DURUM VE GELİŞME EĞİLİMLERİ

*Yerleşmeler

Trabzon Büyükşehir Belediyesi, Of İlçesi kıyı kesimi

*Kıyı ve Kıyı Arkası Kullanımlar

Konut Alanları, Ticaret Alanları, Kamusal Hizmet Alanları, Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanları, Turizm Alanları, Eğitim Alanları, Sağlık Alanları, Rekreasyon ve Park Alanları, Sanayi Alanı, Balıkçı Barınakları ve Kıyı Koruma Yapıları, Liman,

*Gelişme Eğilimleri

Merkezi İş Alanları, Konaklama ve Rekreasyon, Kentsel Hizmetler ve Yerleşim Alanları, Balıkçılık, Yat Turizmi, Sanayi Alanı,

KIYI VE KIYI ARKASI PLANLAMA STRATEJİLERİ

4-A:

Karayolunun kara tarafında kentsel hizmetlerin geliştirilmesi önerilmektedir.

Bölgede sanayi gelişimi desteklenmektedir.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

4-B:

Karayolunun kıyı tarafında, turizm, günübirlik, rekreasyon, sosyal tesis, su sporları gibi toplumun yararlanmasına açık yapı ve tesislerin planla özendirilmesi, imar uygulaması ve kamulaştırma yolu ile aktif yeşil alan yaratılması önerilmektedir.

Kıyılar planı olarak kullanılması için gerekli düzenlemelerin ve altyapının yapılması

Gelişmekte olan deniz araçlarına hizmet vermek amacıyla, mevcut iskelelerde kapasite artımı ve büyük gemilerin yanaşmasına yönelik iskele ve şamandıra gibi deniz yapıları yapılabilir.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Sahil yolu inşaatı sebebiyle doğal yapıyı bozularak ekosistemi olumsuz etkilenen kıyı yapılarının doğal onarımının gerçekleştirilmesi.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

4-C:

Doğal yapı ve kaynak değerlerinin korunması esastır.

Kıyı yapıları geliştirilmelidir. (Balıkçı barınakları, yat limanı vb.)

Karayolunun kara tarafında, merkezi iş alanları ve kentsel hizmetlerin geliştirilmesi önerilmektedir.

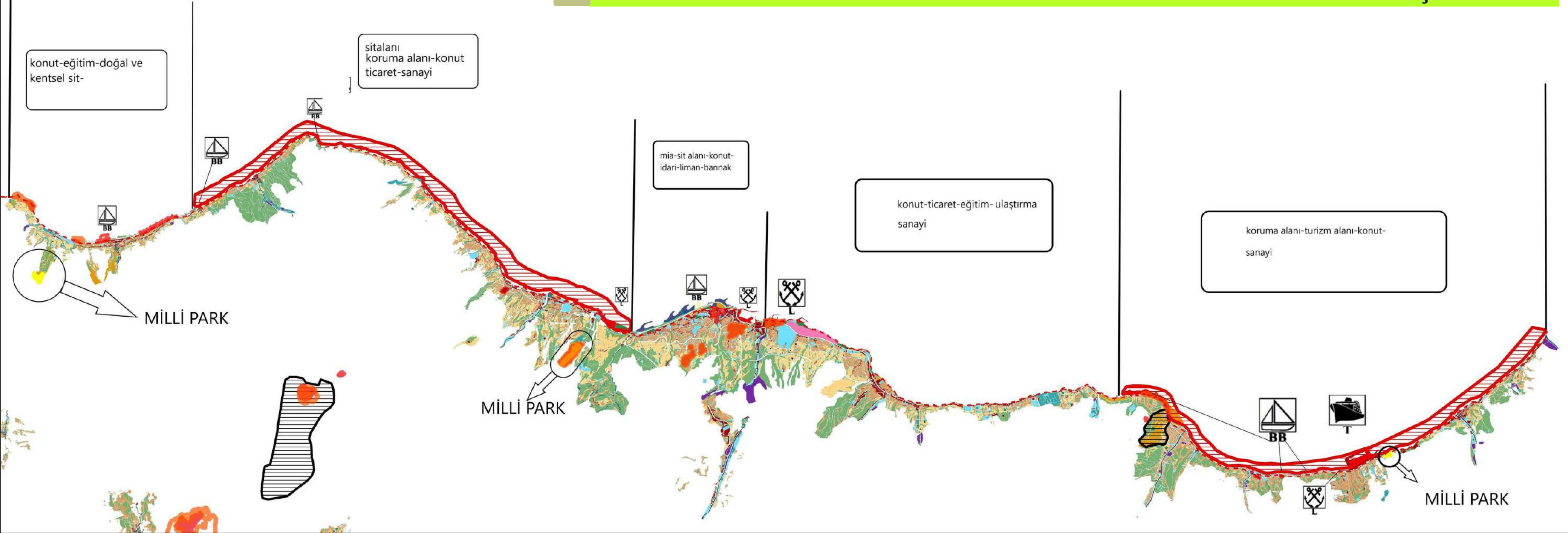
Sahil yolu inşaatı sebebiyle doğal yapıyı bozularak ekosistemi olumsuz etkilenen kıyı yapılarının doğal onarımının gerçekleştirilmesi.

Atık su ve Katı Atık Yönetiminin sağlık bir şekilde gerçekleştirilmesi.

ÖLÇEK:1/250.000

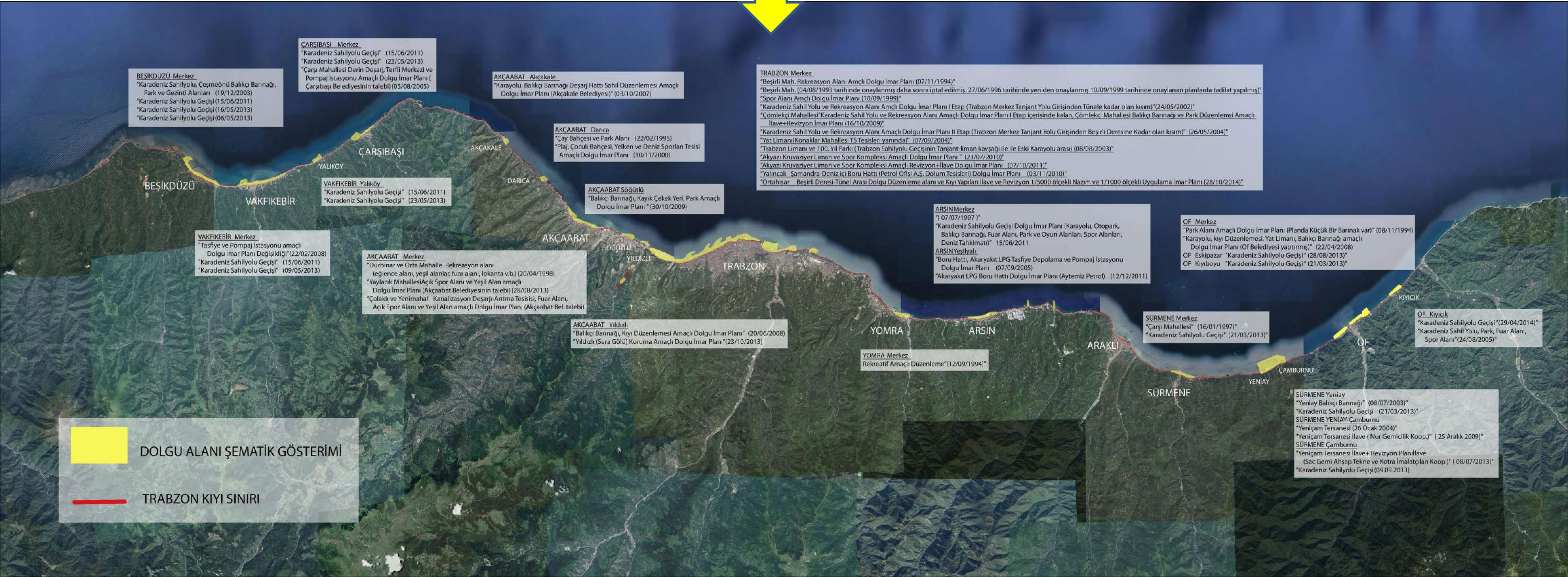
MEVCUT DURUM ANALİZ

- > -KAMU YARARI ÖNCELİKLENMEMİŞ.
- > -GEREKLİLİK VE ZORUNLULUK DIŞINDA DENİZDEN ALAN KAZANILMIŞ
- > -KENTSEL ALANDA YER ALMASI GEREKEN KULLANIMLAR DOLGUDA KONUMLANDIRILMIŞ
- > -KIYIYA VE DENİZE ERİŞİM KISITLANMIŞ.
- > -KENTSEL DONATI EKSİKLİĞİ DOLGUDA GİDERİLMEMEYE ÇALIŞILMIŞ.
- > -EKOLOJİK AÇIDAN NİTELİKLİ ALANLAR KORUNMAMIŞ.
- > -MEKANSAL PLANLARIN HEDEFLERİ VE KARARLARINA UYULMAMIŞ.

TRABZON İLİ DOLGU İMAR PLANLARI ŞEMATİK GÖSTERİMİ

110 Km Kıyı Bandı / 10 İlçe

DOLGUYA KARŞI YARGI

Dolgu alanlarına ilişkin planlama ve kullanım kararları, pek çok konuda yargıya taşınmaktadır. Yargı denetimi kapsamında öne çıkan başlıca gerekçeler şunlardır:

- > Dolgu alanı kararlarının bölgenin ekolojik dengesini bozma riski,
- > Dolgu alanı üzerinde önerilen kullanım kararlarının kentin mevcut sosyo-ekonomik yapısını olumsuz etkileme ihtimali,
- > Bu alanlara yönelik kullanım kararlarının kentin nüfus yoğunluğunu artırma potansiyeli,
- > Dolgu alanlarının konumu ve büyüklüğünün kentin mevcut fiziksel yapısıyla uyumsuzluk yaratması.

TRABZON'DA ÖRNEK DAVALAR

► **Trabzon Şehir Hastanesi:** Dolgu alanında yapılması → Mahkeme reddi → Danıştay'da temyiz

► **Akyazı Deniz Dolgusu:** Mimarlar Odası ile açılan dava → Kaybedildi

► **Arsin Endüstri Bölgesi:** Bilirkişi lehimize rapor → Karar bekleniyor

► **Akçaabat Dolguları:** Keşif aşamasında

► **Sürmene Çamburnu:** Dolgu planları iptal → Danıştay onadı

Kent İçin Daha İyi Bir Seçenek Olabilir miydi?

7

- > Karadeniz Sahil Yolu, kıyıda-denizde dolgu yerine kentin güneyinden geçirilemez miydi? Böylece dolgu yapılmadan kıyıda kentsel baskıda azaltılamaz mıydı?
- > Hüseyin Avni Aker Stadyumu mevcut yerinde geliştirilerek spor kültürü korunamaz mıydı?
- > Şehir Hastanesi Kaşüstü'ne, Erdoğan askeri kışla alanına veya kentin güneyinde alternatif bir alana yapılamaz mıydı?
- > Gülcemal-Uzunkum, Akçaabat-Darıca alanlarında yapılan-yapılacak olan dolgu yerine kentsel alanlarda yeşil alan ve rekreasyon ihtiyacı karşılanamaz mıydı?
- > Arsin Endüstri Bölgesi, deniz dolgusu yerine karasal alanda OSB ile bağlantılı bir bölgede kurulamaz mıydı?
- > Kıyı planlaması, aşırı kullanım yerine koruma odaklı düşünülemez miydi?
- > Uluslararası spor tesisleri kıyı dolgusu yerine kent içinde yapılarak ziyaretçilerin kenti deneyimlemesi sağlanamaz mıydı?
- > Yeni havalimanı için tamamen deniz dolgusu yerine, KTÜ tarafından hazırlanan havalimanı master planında önerilen kısmi dolgu ve pistin yerinde büyültülmesi alternatifi neden dikkate alınmadı?

ARTIK NE YAPMALIYIZ?

- > Kamunun yararı gözetilerek, artık yeni kıyı dolguları yapılmamalı, insanların denizle yaşamsal ilişkisini sağlayacak kıyı düzenlemeleri yapılması dışında mevcut kıyı morfoloji bozulmamalıdır.
- > Karasal alanlarda karşılanabilecek kullanımlar, denizel alana taşınmamalıdır.
- > Of-Arsin-Yeşilyalı arası ile Akçaabat-Yıldızlı-Vakfıkebir-Yalıköy arası kıyı bölümü; ekolojik açıdan nitelikli ve görelî olarak korunmuş alanlar olduğundan "Özel Kıyı Koruma Alanları" olarak buralarda herhangi düzenleme yapılmamalıdır.
- > Denizi doldurarak arazi elde etmek zorundaysak, bu büyük bir titizlikle yapılmalıdır.
- > Dolgu ve kıyı kullanımları, mutlaka kentlerin var olan planlarıyla bütüncül biçimde ele alınmalıdır.
- > Dolgu alanı büyüklüğü, konumu ve sınırları şehir plancıları, mimarlar, kıyı mühendisleri ve ekologlar gibi uzmanların işbirliğiyle belirlenmelidir.
- > Yaratılacak mekanın, kentin özgünlüklerini gözeterek nitelikli bir kıyı olması için kentsel tasarım ilkeleri gözetilmelidir.
- > Kıyıların ekolojik ve arkeolojik değerleri her tür müdahaleden üstün tutulmalıdır.
- > Kıyı kentlerinin özgün yapıları nedeniyle, bu kentlerin planlamasına yönelik bir mevzuat düzenlemesi yapılmalıdır.